

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XIV. évfolyam 14. szám
2011. július 29.

**Gabona és Ipari Növények
XIV. évfolyam 14. szám**

2011. 29. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Pájtli Péter

pajtli.peter@aki.gov.hu

Németh Noémi

nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	9
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	12
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára	12
Külpiaci információk.....	13
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	15
Az olajos magvak és termékeinek	17
jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	17
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	20
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	20
CUKORPIACI JELENTÉS.....	22

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az Európai Unió 18,5 millió tonna búzát és 4,6 millió tonna árpát exportált a 2010/2011. gazdasági évben, ugyanakkor 7,4 millió tonnára nőtt a közösség kukoricaimportja.
- Magyarország búzából 11%-kal kevesebbet, ellenben kukoricából 27%-kal többet értékesített az ország határain kívül a 2010/2011. gazdasági év első tíz hónapjában az előző szezon azonos időszakához képest.
- Magyarországon a gabonafélék termelői ára számottevően nőtt a fenti összehasonlításban, és magasabb árakat tudtak elérni a kereskedők is az exportpiacon.

Az Európai Unió külkereskedelme

A kiviteli és behozatali engedélyek alapján az Európai Unió közel 4 millió tonnával több gabonát exportált a 2010/2011. gazdasági évben, mint az előző szezonban. A fekete-tengeri régió kiesésével keresetté vált az európai áru, főként az árpa, amelynek kivitele több mint háromszorosára nőtt.

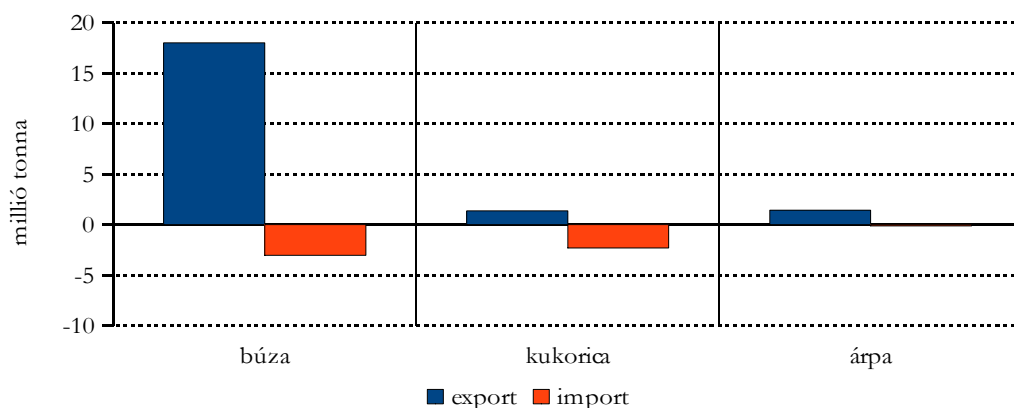
A harmadik országokba irányuló **búzaexport** elérte a 18,5 millió tonnát a 2010/2011. gazdasági évben, amely 2,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Franciaország az előző évit 2,5 millió tonnával meghaladó mennyiséget, 10,5 millió tonnát szállított ki 2010. július és 2011. június között. Németország ellenben 1,8 millió tonnával kevesebbet, 3,1 millió tonnát exportált az Unión kívüli országokba. Az EU Bizottság legfrissebb adatai szerint a közösség 2010. július és 2011. április közötti kivitelének (17,72 millió tonna) 18%-a Algériába, 14%-a Egyiptomba, 13%-a Marokkóba irányult, és a szállítmányok főleg Franciaországból érkeztek.

A 2010/2011. szezon első 10 hónapjában 1,9 millió tonna búza került a közösségi piacra a harmadik országokból. Az **import** 39%-a az USA-ból, 28%-a Kanadából, 9%-a Kazahsztánból, 4%-a Oroszországból és 3%-a Ukrajnából érkezett. Az észak-amerikai búzát (USA+Kanada) az olaszországi, az egyesült királysági és a spanyolországi piacon értékesítették. Az előző gazdasági év hasonló időszakában az importált búza 36%-át Ukrajna, 24%-át Kanada, 10-10%-át Oroszország és az USA, 7%-át Kazahsztán adta.

Az Európai Unió **kukorica exportja** alig haladta meg az 1 millió tonnát a 2010/2011. gazdasági évben a kiviteli engedélyek alapján, míg egy évvel korábban közel 1,4 millió tonna hagyta el az EU-t. A legtöbb kukoricát Romániából szállították ki. A tagországok kukoricából nem termelnek annyit, amely fedezné a belső felhasználást, ezért folyamatosan importra szorul a közösség. A importengedélyek alapján a 2010/2011. gazdasági évben 7,4 millió tonna **kukorica behozatalára** volt szükség, szemben az egy évvel korábbi 2,3 millió tonnával. Az EU Bizottság adatai szerint a kukorica import 40%-át Brazíliából, 16%-át Ukrajnából, 13%-át Szerbiából, 9%-át az USA-ból, 6-6%-át Kanadából és Argentínából származott a 2010. július és 2011. április közötti időszakban.

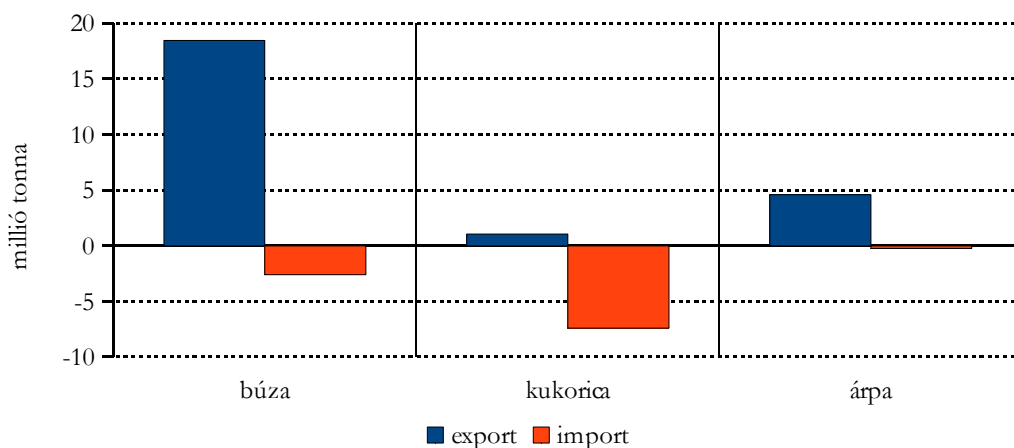
A brazil és az ukrán árut elsősorban Spanyolország, Portugália és Hollandia vásárolta, az Egyesült Királyságba főleg argentin kukorica került. Az észak-amerikai országok zömmel Spanyolországba és Portugáliába szállítottak. Összehasonlításképpen, a 2009/2010. szezon első tíz hónapjában Az EU-ba érkező kukorica 37%-a Szerbiából, 28%-a Ukrajnából, 11%-a Argentínából, 9%-a Brazíliából, 9%-a Horvátországból származott, az USA részesedése csupán 1,8% volt.

Az Európai Unió külkereskedelme a 2009/2010. gazdasági évben

Forrás: EU Bizottság

Az Európai Unió külkereskedelme a 2010/2011. gazdasági évben

Forrás: EU Bizottság

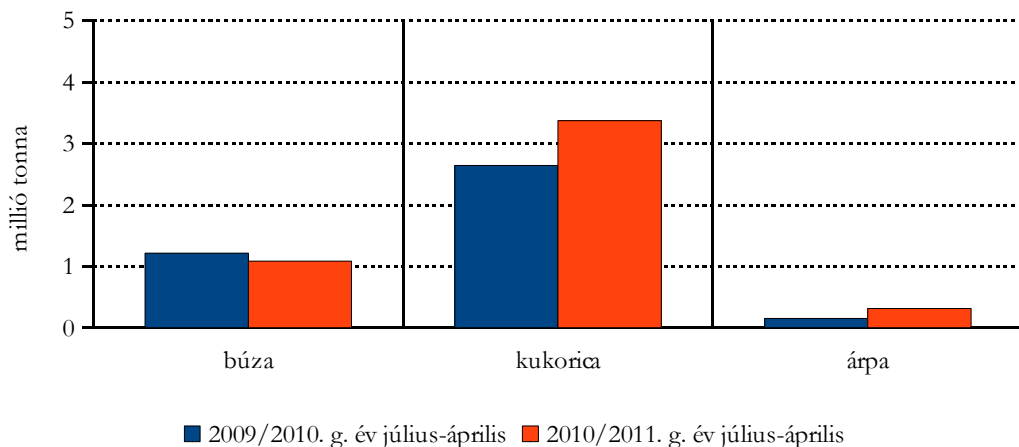
Az EU az elenyésző import mellett jelentős mennyiségű, 4,6 millió tonna **árpat exportált** a 2010/2011. gazdasági évben a regisztrált kiviteli engedélyek alapján, ez 3,2 millió tonnával haladta meg az előző szezonban kiszállított mennyiséget. A bizottsági adatok szerint az árpa és maláta

exportból Franciaország 26, Románia 23, Svédország 15%-kal részesedett a 2010/2011. gazdasági év első tíz hónapjában. A legfontosabb célpiac Szaúd-Arábia volt (31%).

Magyarország külkereskedelme

Magyarország búzakivitele 11%-kal 1,1 millió tonnára csökkent 2010. július és 2011. április között az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb piacok közül Ausztriába szállítottunk többet (+35%). Bosznia-Hercegovinába változatlan mennyiséget exportáltunk, ugyanakkor kevesebb magyar búza került a görög (-35%), az olasz (-6%) és a román (-18%) piacra.

Magyarország gabonaexportja

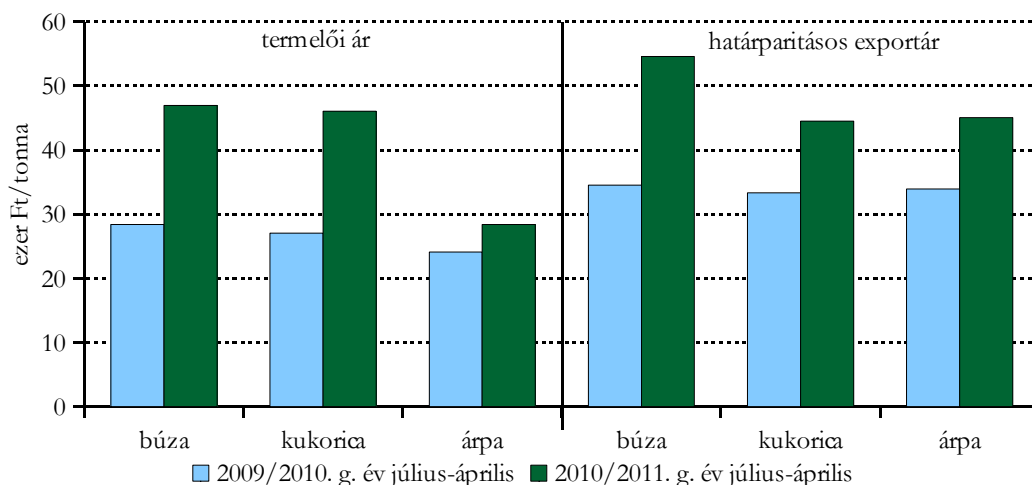
Forrás: KSH

A kukorica kivitele 27%-kal 3,4 millió tonnára nőtt a vizsgált időszakban. A legnagyobb felvásárló Olaszország volt, ahova az előző évihez hasonló mennyiséget szállítottunk. A 2009. július és 2010. április időszakhoz képest több magyar kukoricát importált Ausztria, Németország, Hollandia, Lengyelország és Szlovákia.

Magyarország árpakivitele a másik két termény mellett nem számottevő, egy év alatt mégis megduplázódott a termény exportja, köszönhetően a megnövekedett romániai, olasz és horvát keresletnek.

A 2010/2011. gazdasági év első tíz hónapjában a magyar búza termelői ára 65, a kukoricáé 70, az árpáé 18%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A gabonafélék határparitásos exportára is számottevően emelkedett, a búza 58, a kukorica 34 és az árpa 33%-kal magasabb áron talált gazdára az ország határain kívül.

A gabonafélék termelői és határparitásos exportára

Forrás: AKI PÁIR, KSH

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza front havi jegyzése tovább erősödött, 259 USD/tonna volt július 27-én. Németországban, Franciaországban és Lengyelországban esőzések nehezítették a búza betakarítását július végén. A várható kisebb termést már beárta a piac, jelenleg a minőség került a figyelem középpontjába, mert a csapadék ronthatja a még aratásra váró búza minőségét. A minőség fontosságát jelzi, hogy az árutőzsdéken is nőtt a malmi és a takarmánybúza jegyzése közötti különbség.

Az USA-ban aszály sújtja a fő kukoricaövezetet, ami károsíthatja az állományokat. Az USA agrárminisztériumának július 25-i jelentése szerint a kukoricaállomány 64%-a volt kiváló/jó állapotban, szemben az egy évvel korábbi 72%-kal. Chicagóban a kukorica front havi jegyzése 267-275 USD/tonna körül alakult július utolsó két hetében. Az árutőzsdék jegyzéseit befolyásolta az USA és az EU eladósodottsága körüli aggodalom, de a fundamentálisan alátámasztott árszintek egyelőre nem kerültek veszélybe.

Hazai helyzet

Az MgSzH július 25-i adatai szerint az őszi búza területének 91%-án (872 ezer hektár) fejezték be az aratást, 4,25 tonna/ha hozam mellett.

A BÉT-en folytatva a július eleji tendenciát, valamennyi kalászos jegyzése nőtt július második felében. Az euro és a malmi búza augusztusi elszámolóára tonnánként 3-4500 forinttal 50-52 ezer Ft/tonnára emelkedett. Az új és a régi típusú takarmánybúza front havi jegyzése 47 ezer Ft/tonna volt július 27-én. A búza árának emelkedése felfelé húzta a takarmányárpa árát is, amely 48 ezer Ft/tonnán zárta a júliust. A takarmánykukorica szeptemberi jegyzése megrekedt a 48,5 ezer Ft/tonnás szinten.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (29. hét)

Megnevezés	Mérték-egység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2011. 28. hét	2011. 29. hét	2011. 29. hét / 2011. 28. hét [%]
Étkezési	tonna	8 774	12 125	7 807	10 268	28 706	279,56
búza	Ft/tonna	47 230	45 974	47 606	46 487	46 802	100,68
Takarmány-	tonna	2 280	2 577	-	11 533	5 216	45,23
búza	Ft/tonna	43 610	43 123	-	42 074	43 195	102,66
Takarmány-	tonna	179	-	-	1 805	213	11,83
kukorica	Ft/tonna	56 919	-	-	56 074	56 932	101,53
Takarmány-	tonna	2 611	388	-	2 230	3 049	136,73
árpa	Ft/tonna	45 377	44 827	-	43 987	45 284	102,95

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

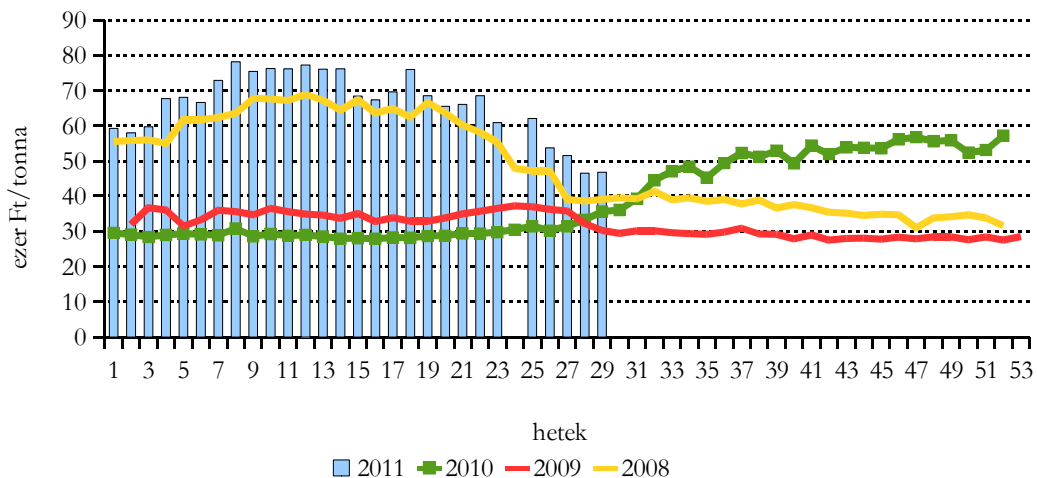
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mérték-egység	Országos				
		2010. 29. hét	2011. 28. hét	2011. 29. hét	2011. 29. hét / 2010. 29. hét [%]	2011. 29. hét / 2011. 28. hét [%]
Étkezési	tonna	18 357	10 268	28 706	156,38	279,56
búza	Ft/tonna	35 601	46 487	46 802	131,46	100,68
Takarmány-	tonna	6 738	11 533	5 216	77,42	45,23
búza	Ft/tonna	28 963	42 074	43 195	149,14	102,66
Takarmány-	tonna	3 891	1 805	213	5,49	11,83
kukorica	Ft/tonna	38 081	56 074	56 932	149,50	101,53
Takarmány-	tonna	4 589	2 230	3 049	66,45	136,73
árpa	Ft/tonna	26 285	43 987	45 284	172,28	102,95

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

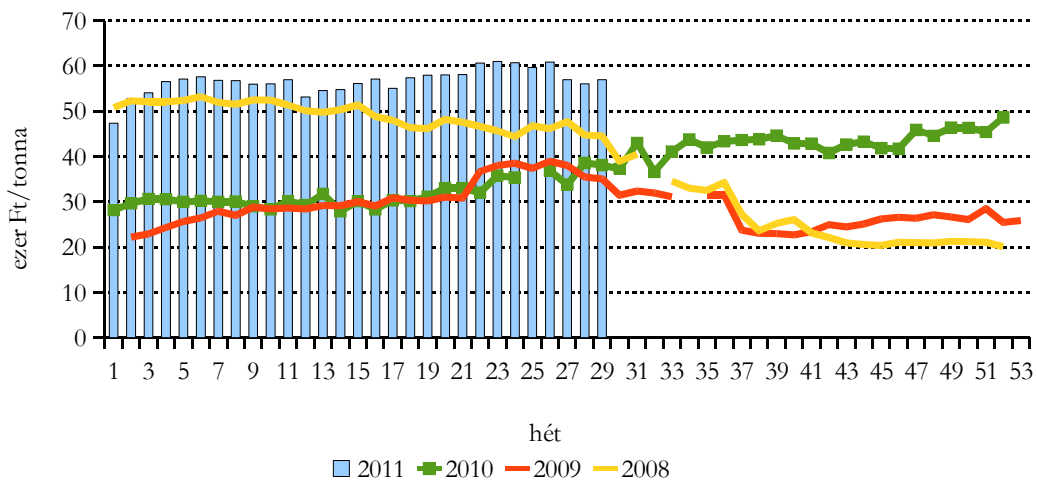
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A takarmánykukorica termelői ára

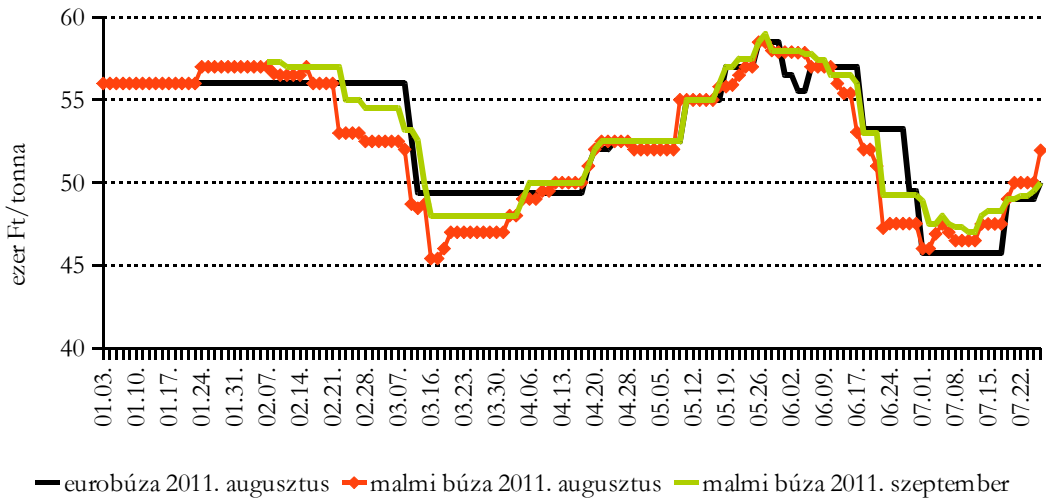
Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

3. ábra

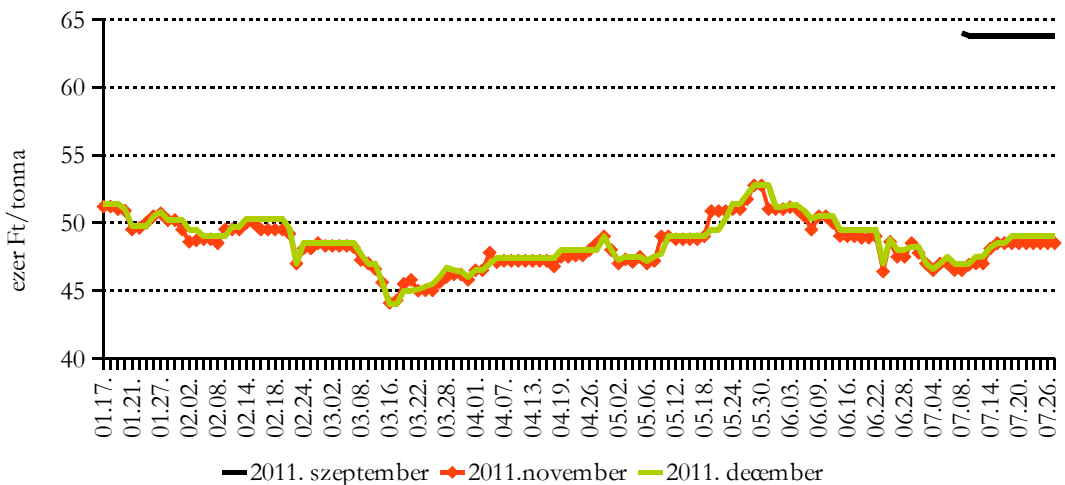
Az eurobúza és a malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

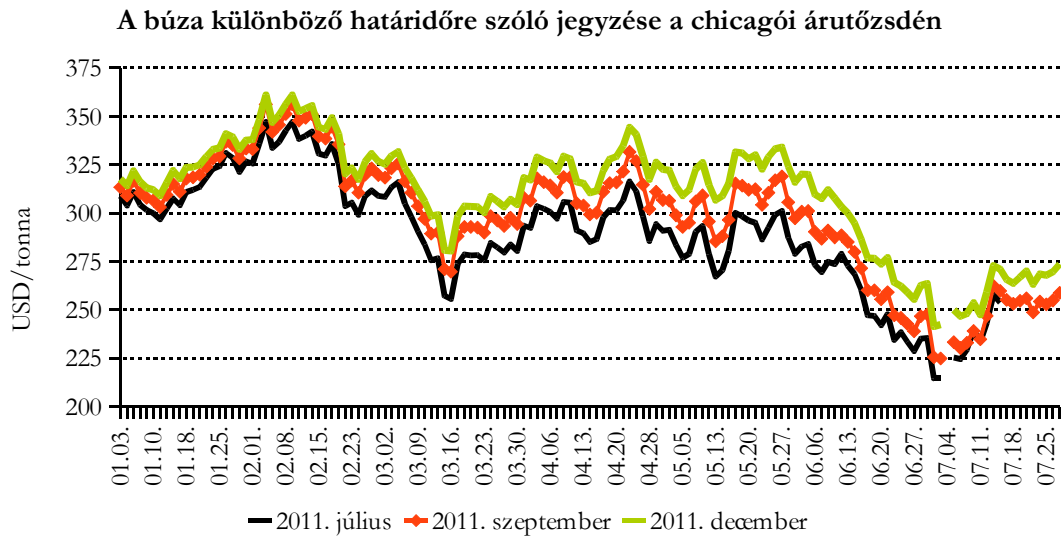
4. ábra

A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

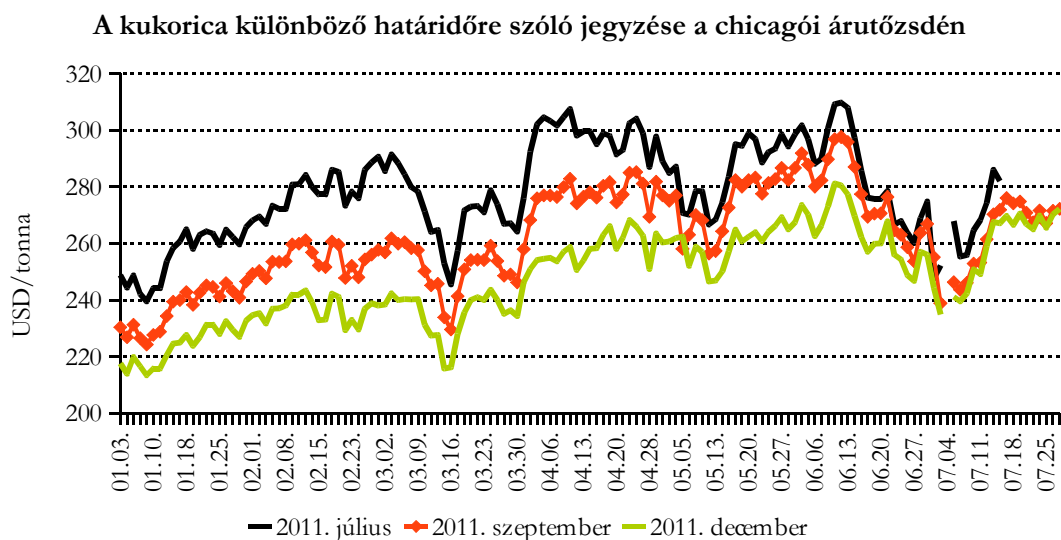
Forrás: BÉT

5. ábra

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

6. ábra

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. ábra

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2010. 29. hét	2011. 28. hét	2011. 29. hét	2011. 29. hét / 2010. 29. hét [%]	2011. 29. hét / 2011. 28. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1389,8	733,47	480,46	34,57	65,51
ömlesztett	Ft/kg	50,69	88,4	88,13	173,85	99,69
Finomliszt BL 55	tonna	1709,1	1371,85	1430,05	83,67	104,24
zsákos	Ft/kg	51,61	92,25	91,85	177,98	99,56
Finomliszt BL 55	tonna	539,36	743,47	734,78	136,23	98,83
zacskós	Ft/kg	60,66	102,98	102,04	168,22	99,09
Rétesliszt BFF 55	tonna	-	-	-	-	-
ömlesztett	Ft/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55	tonna	31,9	22,65	12,05	37,77	53,2
zsákos	Ft/kg	59,17	104,72	104,35	176,36	99,65
Rétesliszt BFF 55	tonna	61,69	55,43	47,25	76,58	85,23
zacskós	Ft/kg	66,35	111,51	110,1	165,93	98,74
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1526,14	557,24	454,86	29,8	81,63
ömlesztett	Ft/kg	48,53	85,91	85,59	176,36	99,63
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	859,59	560,26	544,3	63,32	97,15
zsákos	Ft/kg	51	91,96	89,96	176,37	97,82
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	1875,79	284,45	258,76	13,79	90,97
ömlesztett	Ft/kg	56,16	91,49	91,49	162,92	100
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	54,8	38,75	36,05	65,78	93,02
zsákos	Ft/kg	65,66	102,33	99,72	151,87	97,45
Étkezési búzadara AD	tonna	68,09	46,9	34,79	51,09	74,18
zacskós	Ft/kg	67,25	110,26	108,49	161,32	98,39

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2010. július	2011. június	2011. július*
Finomliszt BL 55	152	190	196
Fehér kenyér	235	262	267
Félbarna kenyér	237	256	262
Étkezési búzadara AD	196	210	209

*2011. július 26-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2011. július 22.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CME/CBOT, Chicago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2011. augusztus	194,00	51 707	2011. szeptember	254,31	47 040	2011. szeptember	286,57	53 007
2011. november	193,00	51 440	2011. december	268,57	49 677	2011. december	295,48	54 655
2012. január	194,50	51 840	2012. március	280,47	51 879	2012. március	300,07	55 505
2012. március	196,75	52 440	2012. május	287,09	53 103	2012. május	301,82	55 827
2012. május	198,25	52 840	2012. július	291,50	53 919	2012. július	302,19	55 895
2012. augusztus	188,50	50 241	2012. szeptember	296,49	54 842	2012. szeptember	305,49	56 507

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2011. szeptember	308,06	56 983	2011. november	165,00	49 736
2011. december	309,26	57 204	2012. január	167,90	50 610
2012. március	312,93	57 883	2012. március	169,50	51 092
2012. május	314,31	58 138	2012. május	172,10	51 876
2012. július	314,95	58 257	2012. július	173,65	52 343
2012. szeptember	310,36	57 408	2012. november	155,25	46 797

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.

*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Étkezési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CME/CBOT – Chicago Board of Trade

LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CME/CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2011. augusztus	238,75	63 634	2011. szeptember	271,65	50 248
2011. november	203,00	54 106	2011. december	269,84	49 913
2012. január	204,50	54 505	2012. március	274,88	50 845
2012. március	206,50	55 038	2012. május	277,56	51 340
2012. június	209,25	55 771	2012. július	279,92	51 777
2012. augusztus	213,25	56 838	2012. szeptember	260,79	48 238

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CME/CBOT – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	euró/tonna	Ft/tonna
2011. augusztus	455,50	121 404
2011. november	434,75	115 874
2012. február	434,00	115 674
2012. május	431,50	115 008
2012. augusztus	408,25	108 811
2012. november	411,00	109 544

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- **Lassan befejeződik a repcemag betakarítása az EU-ban**
- **Nőhet az EU pálmaolaj importja**
- **Magyarországon a repcemag termésátlaga 2,25 tonna/ha lett 2011-ben**

Világpiaci kitekintés

Az EU-ban lassan befejeződik a repce betakarítása és az előzetes adatok szerint a termés a korábban jelzett 18,8 millió tonna (-8,2% 2010-hez képest) körül alakul, ez csaknem 5 millió tonnás hiányt jelent a kereslethez képest. Az EU biodízelgyártásának intenzitását jelzi, hogy augusztusban Hollandiában egy 800 ezer tonna mag éves kapacitású üzem indul. A várható globális termés (58,8 millió tonna) is messze elmaradhat a korábbi előrejelzésektől, ezért az EU tervezett repcemag importja (3,1 millió tonna) korlátokba ütközhet. A behozatal fő forrása Ukrajna, Kanada és Ausztrália lehet. Az Oil World legfrissebb jelentése szerint északkeleti szomszédunk repcemagtermelése a korábban várt 1,6 millió helyett 1,3 millió tonna lehet a szélsőséges időjárás miatt. A kanadai repcetermés nagy részéért pedig Kínával kell versenyeznie az EU-nak, miután július végén bejelentették a két állam együttműködését. Ez tovább nehezítheti az EU feldolgozóinak helyzetét.

A repcemagból előállított biodízel és étolaj pótlására a napraforgóolaj lehet alkalmas, a szójaolaj és a pálmaolaj. A napraforgómag idei termése, a szója- és a pálmaolaj globális kínálata is megfelelő fedezetet nyújthat. A feldolgozók egyelőre kívárnak, de az EU tagállamaiban a következő hónapokban bővíthet az ázsiai pálmaolaj, az ukrán és orosz napraforgómag, illetve a napraforgóolaj, valamint az argentin és brazil szójaolaj importja.

A szójaolaj az élelmezési célú felhasználás esetében lehet a korlátozó tényező, mert a dél-amerikai szójabab jelentős része tartalmaz GMO-t, amelyet az európai feldolgozók próbálnak elkerülni, illetve a brazil és argentin biodízel kereslet is egyre nő. A napraforgó kilátásai az unión belül is kedvezőnek mutatkoznak és a volt szovjet tagállamok termése is bőségesnek ígérkezik, de az egyik legvonzóbb választás a repceolaj pótlására a pálmaolaj lehet. Az idei pálmaolaj kínálat bőséges lehet és az utóbbi hetekben jelentős árelőnyt szerzett a repceolajjal szemben. Például amíg Malajziában a pálmaolaj front havi jegyzése 752 euró/tonna, addig Rotterdamban a repcemagolaj kikötői ára 980 euró/tonna volt július közepén (június közepén 814 és 985 euró/tonna ugyanazon termékek ára). Ez a jelentős árpremium kissé korlátozhatja a repceolaj árának emelkedését, mert a magas árszintnél a fogyasztók könnyen áttérhetnek más növényi olajok használatára. Indonézia lehet a fő pálmaolaj importőr, mert a termelése az idén a 23 millió tonnát (2010-ben 21,5 millió tonna) is elérheti és a korábbi 20-ról 15%-ra csökkentik a kiviteli vámokat.

Az USDA július 25-i jelentése szerint a szójababállomány 63%-a volt kiváló/jó állapotban az USA-ban, ami a 10 év átlagával (60%) összevetve nem rossz (előző évben 67% volt), de az utób-

bi hetek aszálya miatt már hetek óta romlik az állományok minősége és egyelőre nem várható javulás az időjárásban.

A nemzetközi pénzügyi piacokon július végén a figyelem középpontjában az USA eladósodottsága és annak enyhítéséről szóló amerikai tárgyalások álltak. A demokraták és republikánusok július 27-én még távol álltak a megegyezéstől, de 31-én elfogadtak egy közös tervezetet. A mielőbbi megegyezés azért volt fontos, mert augusztus 2-án az USA államadósága eléri a 14,2 ezer milliárd dolláros törvényben rögzített korlátot, azaz ezt követően fizetéképtelenné válna az ország, ami egyik politikai oldalnak sem lehet érdeke. A vita az adóssághatár kitolásáról és a költségvetési szigor mértékéről szólt. A világ meghatározó gazdasága már volt hasonló helyzetben 1995 végén Clinton elnöksége idején. Miután elérték az adóssághatárt, leállították a „nem létfontosságú” folyósításokat (pl. oktatás, egészségügy, állami alkalmazottak kifizetése). A hitelminősítők ronthatják az USA AAA kategóriájú besorolását (ezen kötvények több, mint 50%-át az USA jelenti). A jelenlegi gazdasági helyzetben az USA gazdaságának visszaesése világméretű válsághoz vezetne. A dollár létfontosságú tartalékdeviza, melynek válsága sok ország gazdaságát rosszul érintené.

Kínában az erős júnnal, majd a hitelből finanszírozott növekedési lufi kipukkadni látszik, így a financiálisan erősnek hitt állam is veszélybe kerülhet. Az EU tagállamai válaszáig előtt állnak, mert az euróövezet különbségei nem tarthatók fenn mesterségesen. Görögországot egyelőre sikerült megmenteni a mentőcsomagok segítségével, de több elemző cég „bóvli” kategóriába sorolta a görög állampapírokat, amely besorolás az államcsődöt jelenti. A nagy bizonytalanság egyelőre oldalazást jelent a tőzsdéken, de az ősszel a szabadságról visszatérnek a „tőzsdeguruk” és hirtelen megjelenhetnek a „medvék” a piacokon.

A párizsi árutőzsdén (MATIF) a repcemag front havi jegyzése 452 euró/tonna volt július végén. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a szójabab augusztusi jegyzése a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt 505 USD/tonnára emelkedett a június végi 476 euró/tonnáról. A terménypiacokon egyelőre kevésbé érezhető a pénzügyi válság miatti bizonytalanság, ezért stabilak maradhatnak a fundamentálisan alátámasztott árszintek. A fizikailag megfogható áruk jó menekvést jelenthetnek a tőkének más kockázatos pénzügyi eszközökkel szemben, de a bizonytalanság elhúzódása és a válság elmélyülése esetén az áru piacok is jelentős veszteséget szenvedhetnek.

Hazai körkép

A július 25-i állapot szerint a repce területének 99%-án (236 ezer hektáron) végeztek a gazdálkodók betakarítással, 2,25 tonna/ha hozam mellett. A július közepe utáni esőzések lelassították a betakarítást, de a termésátlag meghaladja a korábban várt 2,15-2,2 tonna/hektárt.

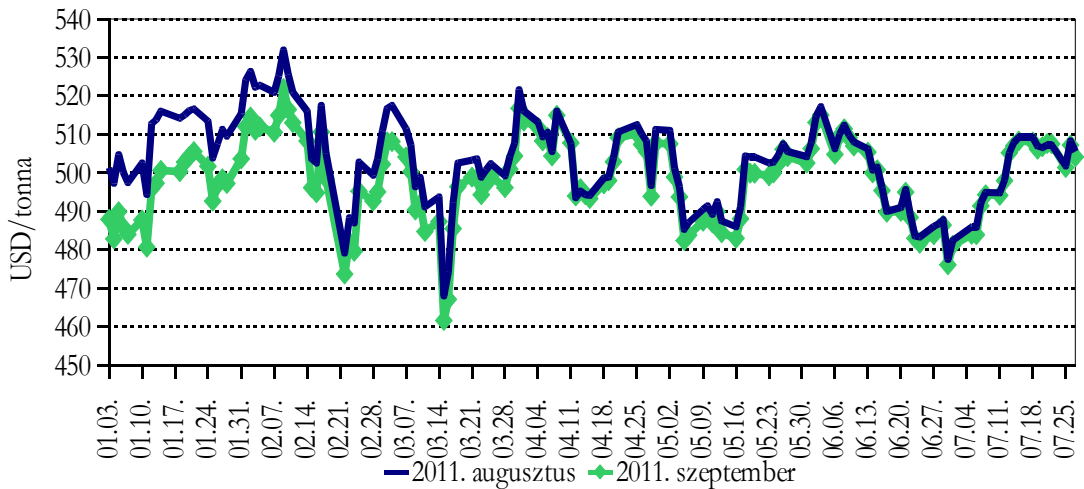
A BÉT-en a napraforgómag front havi jegyzése 105 ezer Ft/tonna, a repcemagé 116 ezer Ft/tonna volt július 27-én.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

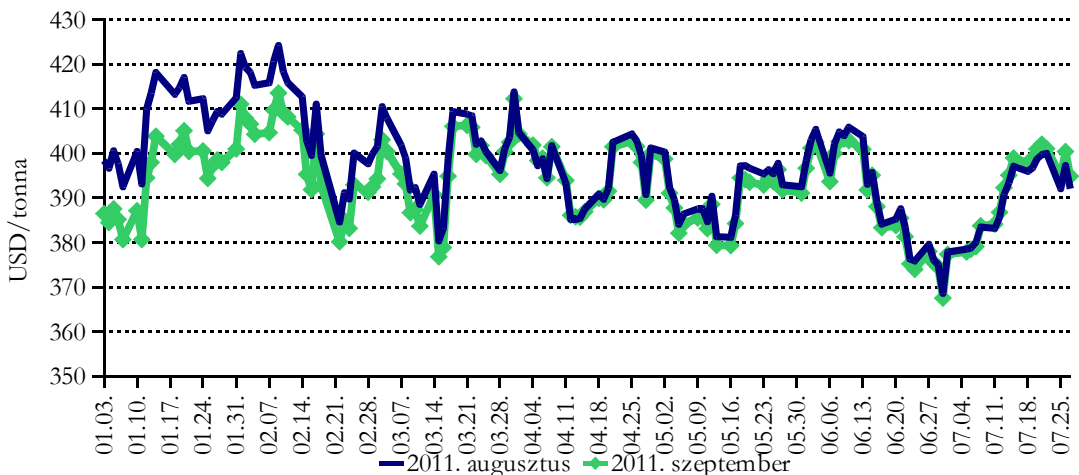

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

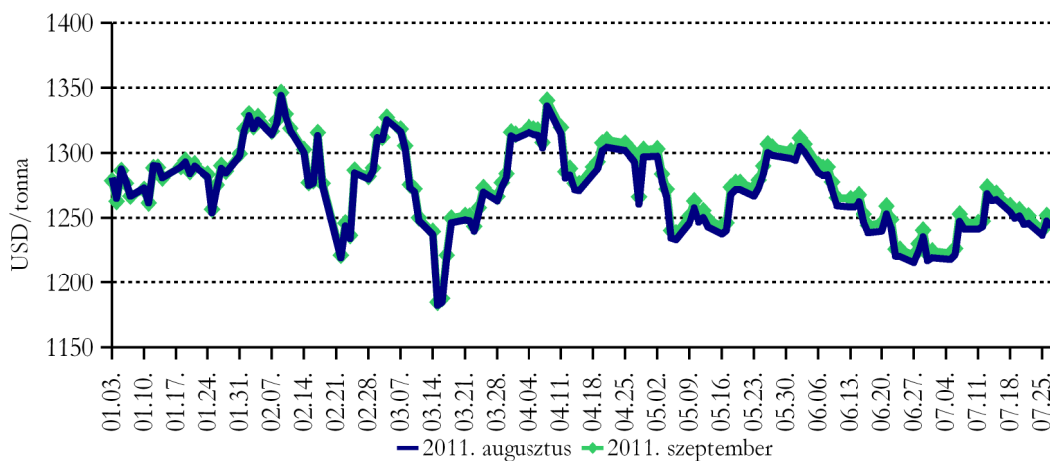
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

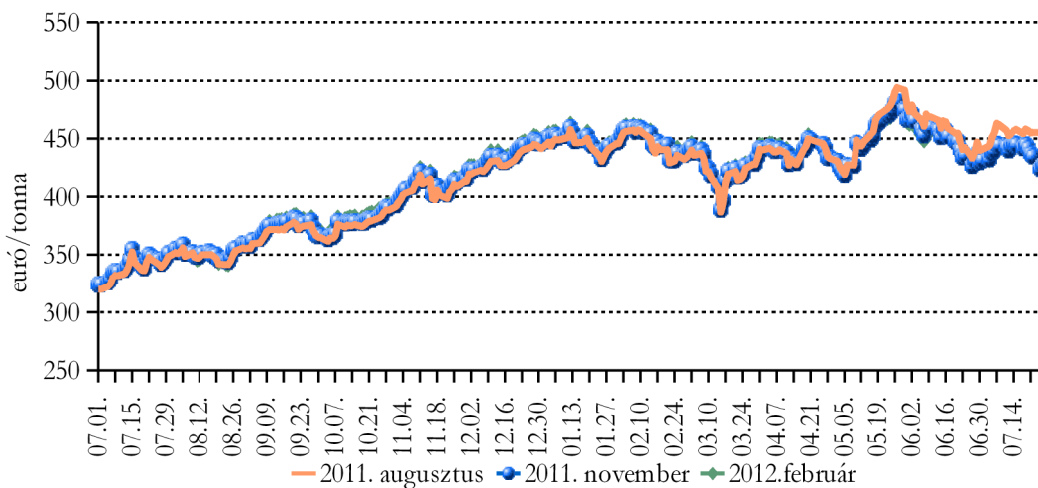
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

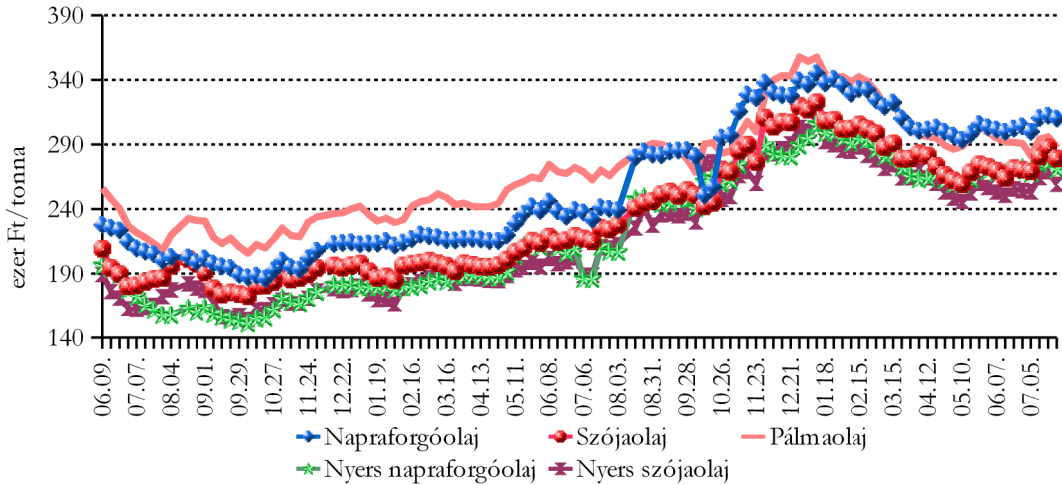
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

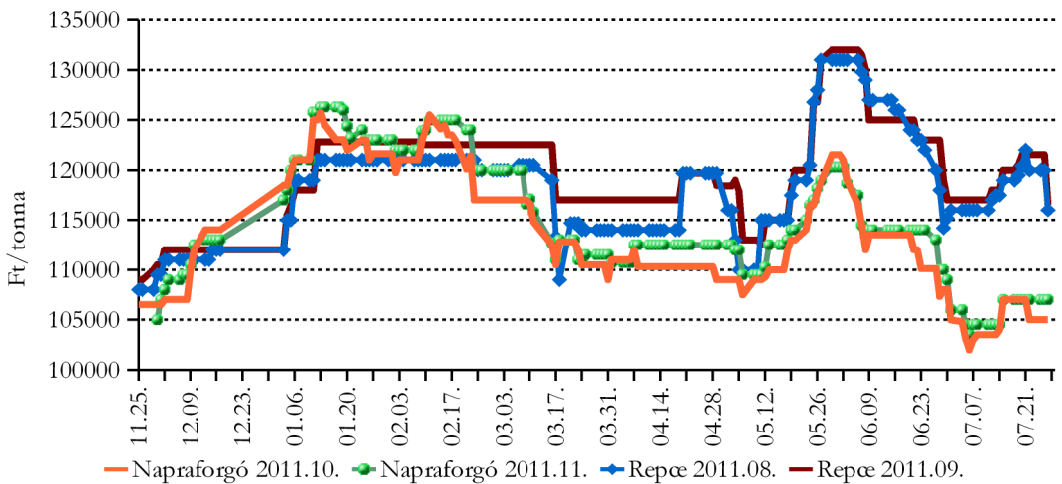
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóí értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2010. június	2011.május	2011. június	2011. június / 2010. június [%]	2011. június / 2011. május [%]
Ipari napraforgómag	tonna	8 737	17 374	7 027	80	40
	Ft/tonna	85 697	119 835	119 683	140	100
Repcemag	tonna	6 444	12 372	15 571	242	126
	Ft/tonna	79 766	111 525	110 371	138	99
Nyers napraforgóolaj	tonna	111	236	204	184	87
	Ft/tonna	231 701	212 549	264 344	114	124
Napraforgódara	tonna	-	8 656	9 365	-	108
	Ft/tonna	-	53 885	52 771	-	98
Nyers repceolaj	tonna	2 098	-	1 723	82	-
	Ft/tonna	196 545	-	268 701	137	-
Repcedara	tonna	8 607	-	5 247	61	-
	Ft/tonna	36 706	-	54 343	148	-

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

M. e.: Ft/t

Termék	Időpont	EU	Franciaország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus				
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2011-07-12	-	-	275 451	-	-
	2011-07-19	-	-	277 057	-	-
	2011-07-26	236 851	-	271 299	-	-
Repceolaj	2011-07-12	-	282 860	-	-	270 397
	2011-07-19	-	284 508	-	-	269 822
	2011-07-26	-	281 348	-	-	-
Szójaolaj	2011-07-12	-	-	264 676	240 397	-
	2011-07-19	-	-	268 928	238 738	-
	2011-07-26	-	-	259 242	230 856	-

Forrás: AKI PÁIR, BM, CBOT, MATIF, Oil World

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

M. e.: Ft/t

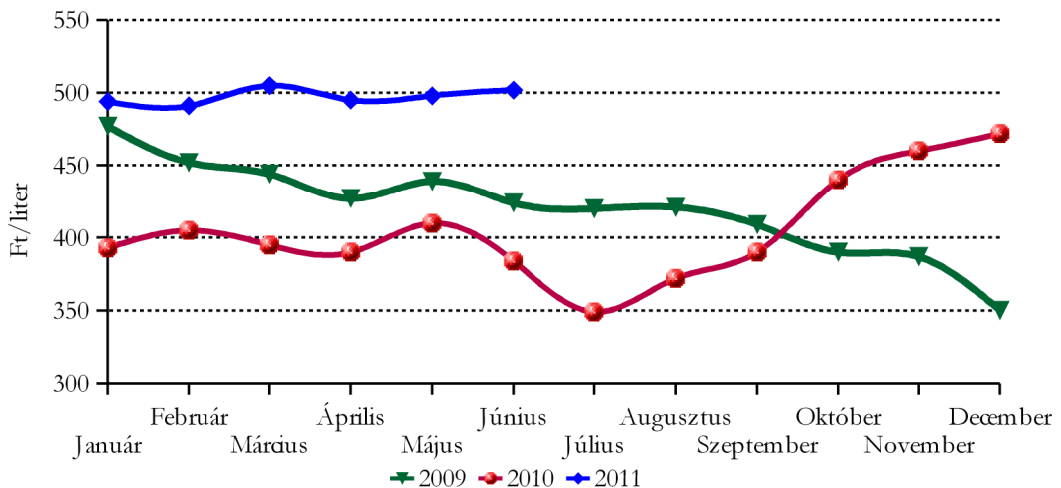
Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF**	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2011-07-12	-	-	-	124 527
	2011-07-19	-	-	-	-
	2011-07-26	-	-	-	-
Napraforgódara**	2011-07-12	-	-	49 164	51 430
	2011-07-19	-	-	50 805	-
	2011-07-26	-	-	50 509	-
Repce	2011-07-12	121 966	-	119 879	121 003
	2011-07-19	124 167	-	120 577	120 336
	2011-07-26	122 453	124 426	115 888	-
Repcedara**	2011-07-12	-	-	51 858	51 676
	2011-07-19	-	-	52 160	51 382
	2011-07-26	-	-	46 221	-

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** CIF – Cost, Insurance and Freight – az ár tartalmazza a költséget, a biztosítást és a fuvardíjat

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

CUKORPIACI JELENTÉS

- **Brazília cukortermelése tíz év után csökkenhet a 2011/2012. gazdasági évben.**
- **A londoni és a New York-i árutőzsdén a fehércukor és a nyerscukor 2011. októberi határidőre szóló jegyzései meghaladták az év eleji csúcsot júliusban.**
- **Magyarországon tovább csökkent a kristálycukor fogyasztói ára júniusban.**

Világpiaci helyzet

A londoni árutőzsdén a fehércukor 2011. októberre szóló jegyzése elérte a 800 dollár/tonnát, a New York-i árutőzsdén a nyerscukoré a 690 dollár/tonnát 2011 júliusában (1-4. ábra). Ez magasabb, mint az év eleji jegyzések ára. Az árak erősödéséhez az alábbiak járultak hozzá: A Czarnikow piacelemző cég szerint Brazília cukorkibocsátása tíz év után csökkenni fog a 2011/2012. gazdasági évben. A visszaesést az okozza, hogy az ültetés később kezdődhetett az esőzés miatt, ami a termésátlag csökkenését eredményezheti. Brazíliában a cukor exportját júliusban is nehezítette, hogy a kikötőkben torlódtak a hajók és késtek a szállítások.

A jegyzések július közepén némileg gyengültek. A visszaesés egyrészt a dollár erősödésére vezethető vissza. Az árcsökkenéshez emellett az is hozzájárult, hogy India újabb, 500 ezer tonna cukor exportját engedélyezett.

A kedvező globális cukorárak, valamint a megfelelő időjárás hatására India cukorkibocsátása várhatóan 7,4-8,2%-kal nő a 2011/2012. gazdasági évben az előzőhöz képest.

India cukornád termőterülete, termelése, cukor kibocsátása

	mértékegység	2010/2011	2011/2012	Változás
Cukornád termőterület	millió ha	4,98	5,47	+ 0,49
Cukornád termelés	millió tonna	346	380	+ 34,00
Cukor kibocsátás	millió tonna	24,2 -24,5	26 – 26,5	+1,80– 2,00

Forrás: F.O. Licht

Az indiai cukorkibocsátást tovább fokozhatja, hogy 92 új cukormalom kezdi meg működését a következő 4-5 évben.

Brazíliaiban a cukortermelés bővülését az előregedett cukornád ültetvények megfiatalítására, illetve a termőterület növelésére nyújtott 2,523 millió dollár összegű kölcsönrel ösztönzik.

Európai kitekintés

Az EU versenyképessége javult a globális cukorpiacon a reform eredményeként. Az Unió cukorkibocsátásának várható növekedése (az Európai Cukorrépa Termelők Szövetsége szerint az EU-ban a cukorrépa termőterülete 5%-kal bővült 2011-ben az előző évihez képest), sem csökkent a belső piac kiszolgáltatottságát, hiszen a tagországok cukorkvótája (13,1 millió tonna) felett termelt mennyiség csak ipari célokra és harmadik országokba értékesíthető. A tagállamok cukorfogyasztása 16,8 millió tonna, a kvótacukor és a fogyasztás közötti mennyiséget importból kell biztosítani.

Oroszország cukor kibocsátása várhatóan 4,2 millió tonna körül alakul a 2011/2012. gazdasági évben, ez 55%-os növekedést jelent az előző szezonzhoz viszonyítva (2,7 millió tonna). A második cukorrépateszt az előző évinél nagyobb répaméretet jelzett 2011 júliusának közepén.

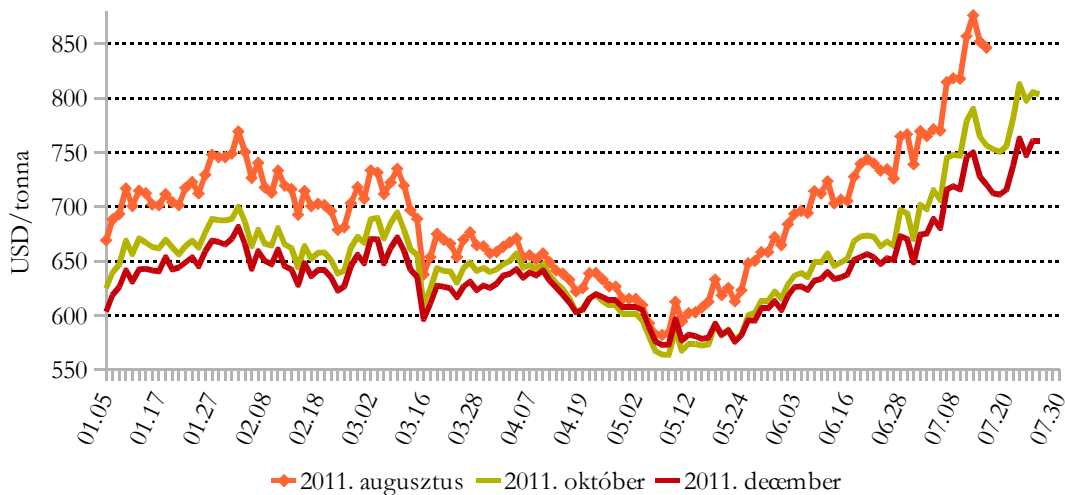
Hazai körkép

A hazai termesztésű cukorrépából előállított cukor a fogyasztás (megközelítőleg 300 ezer tonna) egyharmadát biztosítja, a fennmaradó részt importból kell beszerezni. Magyarországon a cukor külkereskedelmi forgalma visszaesett 2011. január-április között az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az import (64,4 ezer tonna), 85%-a volt 2011 első négy hónapjában a 2010. január-áprilisában behozott mennyiségnek, az export (45,4 ezer tonna) ezzel szemben csupán 57,3%-át érte el. Az import 42%-kal haladta meg az exportot (1. táblázat). Az import 79%-a Ausztriából, Németországból és Horvátországból származott. A cukor 63%-át Szlovákiába szállítottuk. (Szlovákia cukorkvótája a hazaiával közel azonos, 112 ezer tonna.)

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 5%-kal csökkent 2011 júniusában az előző hónapoz képest, Szlovéniában 1%-kal mérséklődött, ugyanakkor Szlovákiában és Csehországban emelkedett a nemzeti statisztikai hivatalok által közzétett adatok alapján (5-6. ábra). Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára a 2011 áprilisa óta tartó csökkenés ellenére magasabb volt júniusban, mint a többi megfigyelt országban. A megfigyelésbe vont országok közül az alkalmazott áfa-kulcs Magyarországon 25%, míg Lengyelországban 8%, Csehországban 5%, Szlovákiában 19%, Szlovéniában 8,5% mértékű a 2011. évben.

1. ábra

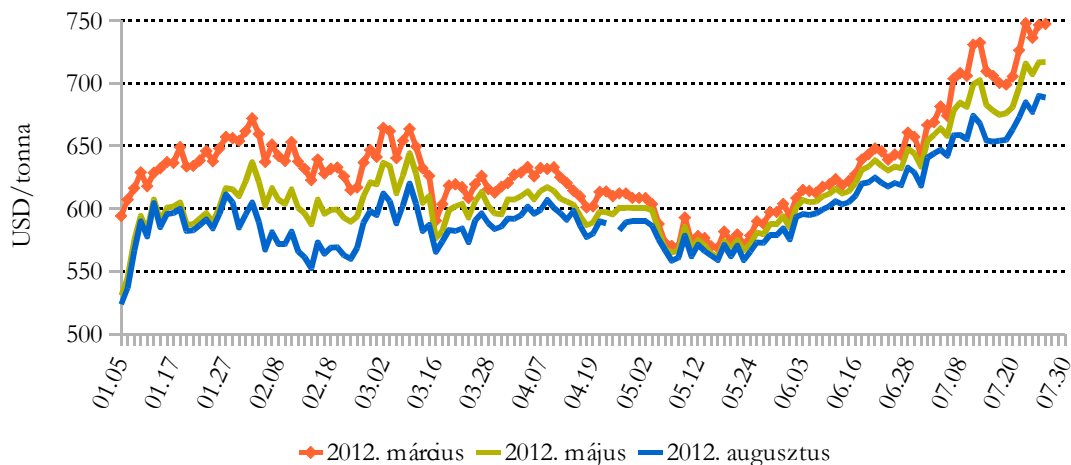
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

2. ábra

A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

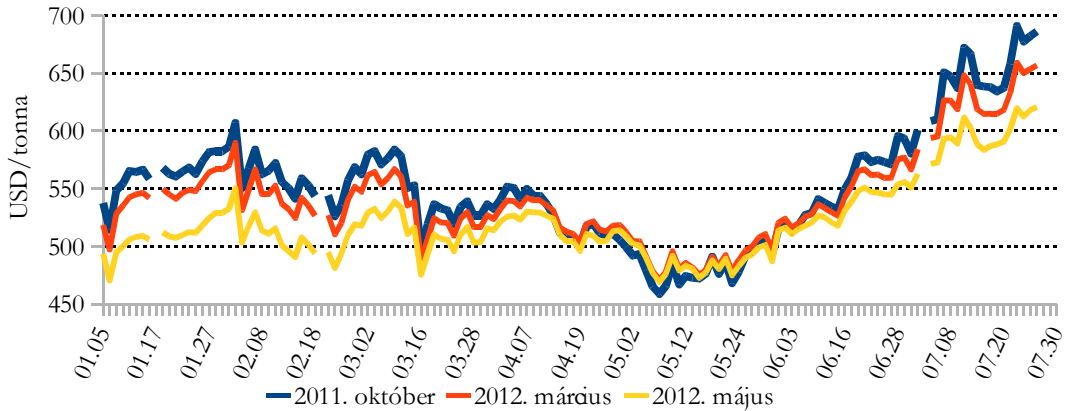

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

3. ábra

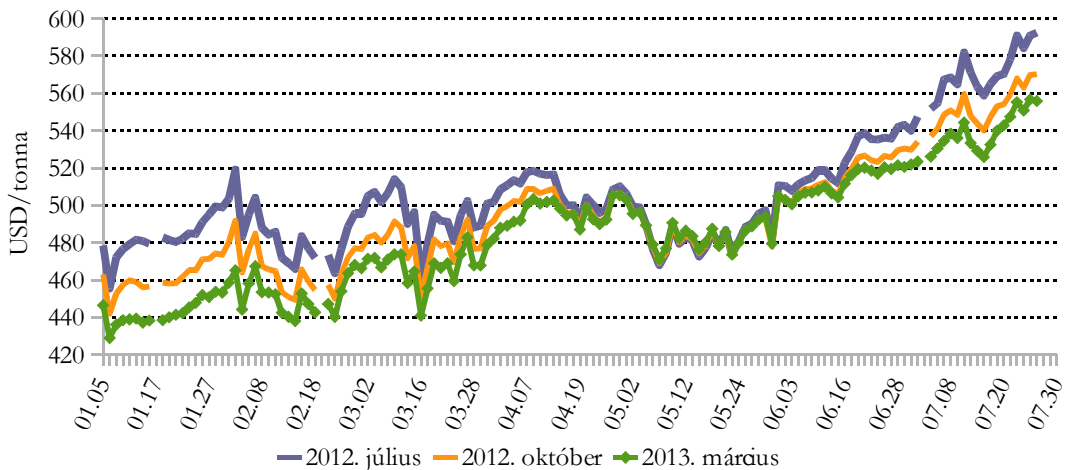
A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

4. ábra

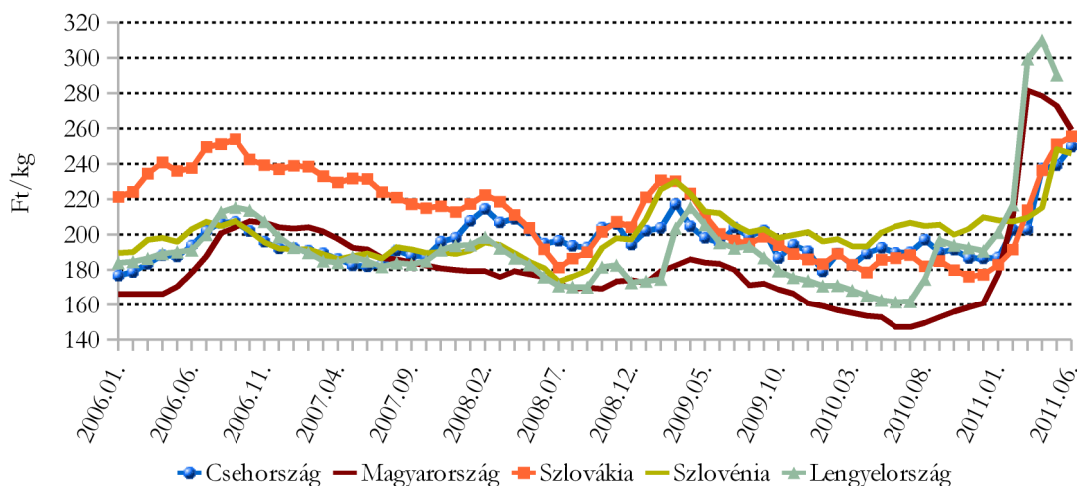
A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

5. ábra

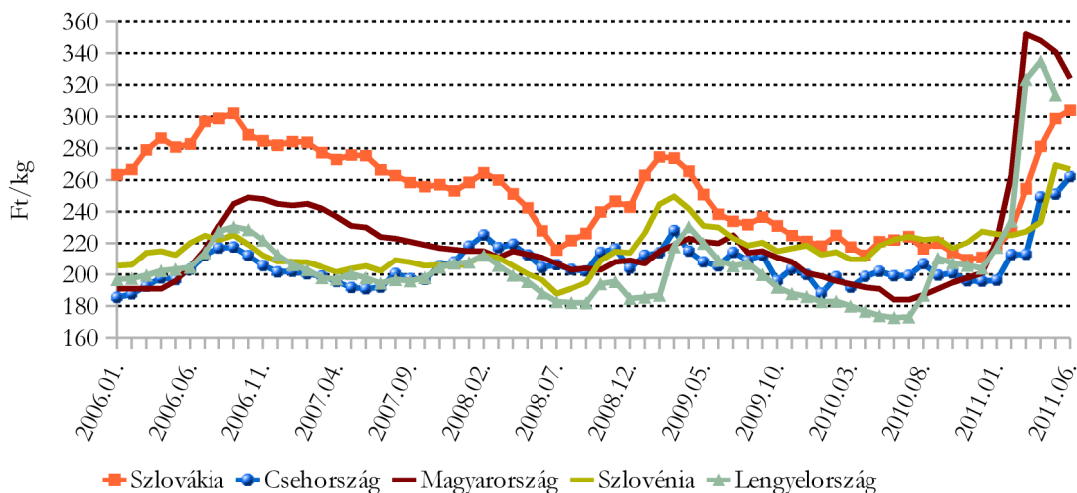
A kristálycukor áfa nélküli fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

6. ábra

A kristálycukor fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

1. táblázat

A cukor külkereskedelmi forgalma

ezer tonna

	Import			Export		
	2010. I-IV.	2011. I-IV.	2011. I-IV. / 2010. I-IV. (%)	2010. I-IV.	2011. I-IV.	2011. I-IV. / 2010. I-IV. (%)
Összesen	75,8	64,4	85,0	79,3	45,4	57,3
Ebből:						
Ausztria	13,9	28,5	205,0	0,8	4,3	537,5
Csehország	5,7	1,7	29,8	6,1	2,0	32,8
Németország	22,6	12,9	57,1	—	2,6	—
Horvátország	7,1	9,5	133,8	—	—	—
Lengyelország	0,8	5,0	625,0	—	1,2	—
Románia	2,0	1,0	50,0	12,8	3,0	23,4
Szlovénia	0,2	0,1	50,0	1,3	1,9	146,2
Szlovákia	14,5	1,7	11,7	54,5	28,4	52,1
Szerbia	4,5	3,4	75,6	—	—	—

Forrás: KSH

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>